

SETEV SEMENA ZELIŠČ IN PIKIRANJE

Konec februarja v začetku marca začnemo z setvijo semen nekaterih zelišč v lončke. Za setev kupimo pripravljeno zemljo za setev. Lahko pa si substrat za setev pripravimo tudi sami. V ta namen zmešamo 1/3 vrtno zemlje, 1/3 peska in 1/3 komposta. Vrtno zemljo in kompost je potrebno presejati, ker mora biti zemlja za setev drobno grudičasta in rahla. Dobro je če tak substrat steriliziramo, da uničimo semena plevelov in morebitne škodljivce. Doma lahko zemljo steriliziramo v pečici pri 120°C za 45 minut. Zemljo za setev dodatno ne gnojimo, ker mora biti zemlja za sejančke revna na hranilih. V takšni zemlji se mora rastlinica potruditi za hranila, zato razvije močnejši, zdrav in razvejan skupek korenin.

Zemljo za setev napolnimo v posode in jo rahlo potlačimo, da površino zravnamo in da se kasneje ne pogreza. Potem jo navlažimo in seme enakomerno porazdelimo po površini. Na semenskih vrečkah najdemo vsa potrebna navodila o setvi semena. Seme zelišč, kot so npr. bazilika, zelena, dobra misel, ki kalijo na svetlobi samo rahlo pritisnemo ob zemljo, da seme dobi stik z zemljo in vlago ter ga ne prekrijemo. Semena, ki pa kalijo v temi pokrijemo z zemljo. Po setvi popršimo površino z vodo. Sedaj posode z posejanim semenom prekrijemo z prozorno folijo ali steklom, da zadržimo vlago in jih postavimo na toplo. Optimalna temperatura za vznik večine zelišč je od 20 do 25°C. Če je temperatura nižja rabi seme dalj časa za vznik. Ves čas med kaljenjem pazimo na naš posevek. Redno zračimo in skrbimo, da je površina zemlje enakomerno vlažna. Zalivamo tako, da površino zemlje pršimo, orosimo z vodo. Tako preprečimo, da bi voda odnesla seme in se zadrževala na površini. Po nekje 14 dneh rastlinice vzniknejo. Vendar pa lahko seme nekaterih zelišč potrebuje za vznik tudi dalj časa. Po vzniku rastlinic odstranimo folijo. Pazimo, da imajo vznikle rastlinice dovolj svetlobe in vlage in da niso na direktnem soncu. Počakamo, da se nad kličnima listoma pokažejo prvi pravi lističi in mlade rastlinice pikiramo. To pomeni, da jih presadimo v lončke kjer imajo več prostora za rast in razvoj. Če predolgo odlašamo z pikiranjem, bodo imele vedno manj prostora zarast in se bodo borile za svetlobo. Zato bodo rasle v višino, postajale vedno daljše in tanjše ter čez čas tudi propadle. Zato je pomembno, da pikiranje opravimo pravočasno. Pred pikiranjem rastlinice zalijemo. Za pikiranje uporabimo specialno zemljo za setev in pikiranje in z njo napolnimo pripravljene posode ter jo zalijemo. V vlažno zemljo naredimo luknjice, ki morajo biti zadosti velike za korenine rastlinice, ki jo bomo presadili. Sedaj z palčko za pikiranje previdno privzdignemo rastlinice, da ne poškodujemo korenin in jih ločimo med seboj. Rastlinice primemo z palcem in kazalcem za klične lističe in koreninice do kličnih listov potisnemo v zato pripravljene luknjice. Zemljo nato z sadilno palčko narahlo pritisnemo ob

rastlinico in jo previdno zalijemo, da dobijo koreninice stik z zemljo. Nato lončke za nekaj dni postavimo na senčno mesto, da se rastlinice ukoreninijo in šele nato na sonce. Prepikirane rastlinice se bodo tako razvile v krepke sadike z dobro razvitim koreninskim sistemom.

Jožica Kapun Maršik, univ. dipl. inž. Agr.
Specialistka za zeliščarstvo